

NOTAT

Sagsbehandler: HST
Sagsnummer: 2008/001417

REFORM AF NATO'S KOMMANDOSTRUKTUR

28. juni 2011

NATO's kommandostruktur har siden den kolde krigs afslutning været igennem kontinuerlige reformer for at tilpasse Alliancen til nye udfordringer. I juni 2010 besluttede NATO's forsvarsministre at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på at udvikle en generisk model for en fremtidig, slankere kommandostruktur. På topmødet i Lissabon i november 2010 blev det, med udgangspunkt i arbejdsgruppens anbefalinger, besluttet at fortsætte reformarbejdet. På den baggrund fremlagde NATO's generalsekretær i maj 2011 et forslag til en mere strømlinet og omkostningseffektiv struktur, der også indeholdt forslag til den geografiske placering af de enkelte elementer. Dette forslag blev med enkelte justeringer godkendt i forbindelse med NATO forsvarsministermødet den 8.-9. juni 2011.

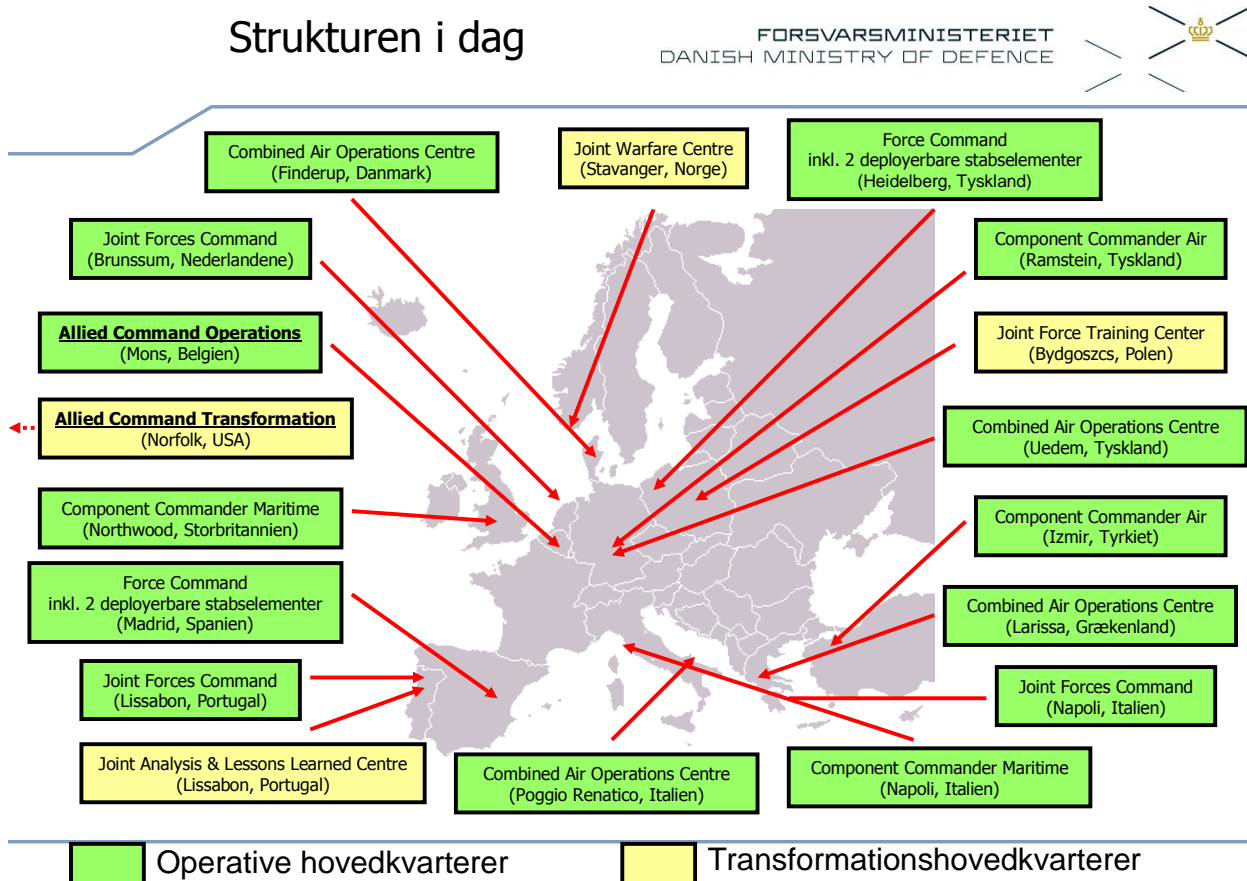
Reformen af kommandostrukturen skal blandt andet ses i lyset af de nye udfordringer, som NATO står over for fremadrettet samt den svære finansielle situation i mange medlemslande, herunder reducerede forsvarsbudgetter. Danmark har sammen med ligesindede lande som Storbritannien, USA og Holland lagt vægt på, at den nye struktur skal være mindre, mere effektiv samt tilpasset nutidige og fremtidige opgaver som fx samtænkning, kapacitetsopbygning, cyber defence og missilforsvar. Desuden har Danmark lagt vægt på, at der skal spares ressourcer, som i stedet skal kunne anvendes til NATO's operationer.

Indretningen af den nye kommandostruktur er bl.a. sket på grundlag af militærfaglig rådgivning om, hvad NATO har behov for af fremtidige strukturer. NATO's centrale militære organer har således været en integreret del af processen og står fuldt bag det godkendte forslag.

Reformens betydning

Reformen reducerer antal stillinger i kommandostrukturen fra over 13.000 til ca. 8.800, hvilket udgør en reduktion på ca. 30 %. Antallet af hovedkvarterer vil blive reduceret, hvilket blandt andet betyder nedlæggelse af de store hovedkvarterer i Lissabon, Heidelberg, Madrid og Napoli.

Opgaven for hovedkvarteret i Izmir (Tyrkiet) omlægges. Den fremtidige struktur indeholder således kun to værnfælles hovedkvarterer (mod tre i dag) samt et specifikt hovedkvarter for hvert værn (mod 2 i dag).

Antallet af luftoperationscentre reduceres fra fire til to. Det betyder nedlæggelse af hovedkvarterene i Finderup og Larissa (Grækenland) samt flytning af et luftoperationshovedkvarter fra Italien til Spanien. I Italien oprettes der i stedet et deployérbart luft- kommando- og kontrolcenter.

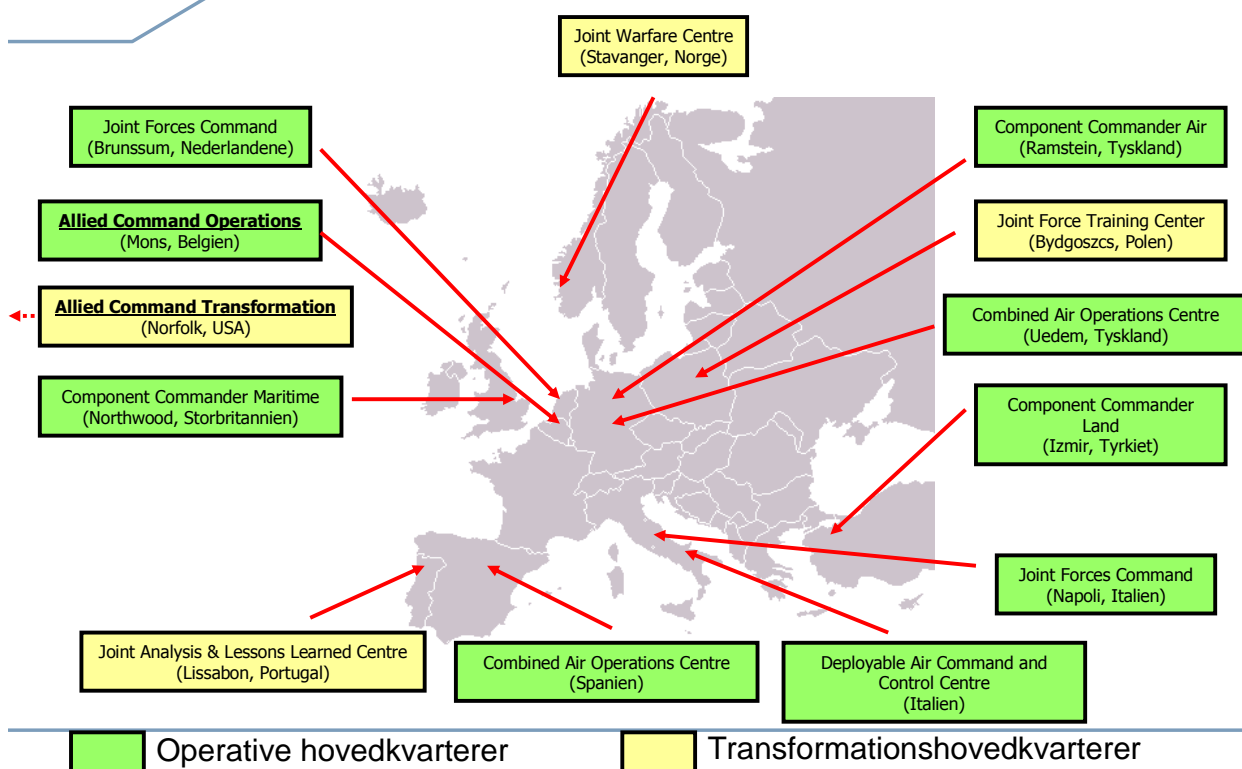
Selve implementeringen af disse ændringer udestår og vil indebære et omfattende arbejde. NATO har estimeret, at den samlede reform kan forventes gennemført indenfor ca. to år.

I relation til reformen af NATO's kommandostruktur har NATO's medlemslande besluttet at harmonisere og øge værtsnationstøtten. Dvs. den støtte, som et land forpligter sig til at yde for at være vært for et NATO hovedkvarter. Dette vurderes efter de nuværende estimater at kunne resultere i besparelser på ca. 20 % af NATO's udgifter til driften af hovedkvartererne.

Sammenfattende er reformen et udtryk for, at nationerne generelt er rede til at bruge færre ressourcer på faste installationer i Europa for at kunne frigøre ressourcer til blandt andet NATO's operationer. Det er en dagsorden, som Danmark gennem en årrække har været fortalere for.

Fremtidig struktur

FORSVARSMINISTERIET
DANISH MINISTRY OF DEFENCE

Reformens særlige betydning for Danmark:

Reformen betyder, at NATO's luftoperationscenter i Finderup nedlægges. Den konkrete tidsplan for lukningen er endnu ikke afklaret. Forsvarskommandoen forventer, at der i forhold til den overordnede plan vil være en vis forsinkelse, idet hovedkvarteret i Finderup først kan nedlægges, når de tilbageværende to NATO luftoperationscentre i Tyskland og Spanien er opbygget og har overtaget de operative opgaver, der dagligt løses af hovedkvarteret i Finderup.

Forsvarskommandoen forventer, at en egentlig lukning af hovedkvarteret formentligt først vil blive effektueret i løbet af 2013.

Fremtiden for faciliteterne i Finderup er ikke endelig afklaret. Den afhænger blandt andet af resultaterne af igangværende analyser såvel i NATO, som i forsvaret. Forsvarskommandoen har foreløbigt vurderet, at der som følge af lukningen af hovedkvarteret bl.a. vil kunne udspares op

til ca. 130 danske årsværk og drift, hvilket andrager ca. 60 mio. kr. per år fra det tidspunkt, hvor de operative opgaver ikke længere løses.

Forsvarskommandoen vurderer, at lukningen ikke vil få umiddelbare operative konsekvenser. Det bemærkes i den forbindelse, at det i øjeblikket analyseres, hvordan de nationale opgaver, som centeret i dag varetager, kan organiseres fremadrettet, herunder hvorledes uddannelse og rutiner af danske kommando- og kontrol (C2) specialister fortsat kan tilsikres.